

Przedmiotowe Zasady

Oceniania z muzyki

w klasach IV – VII

w Szkole Podstawowej w Ołdakach

rok szkolny 2021/2022

Nauczyciel muzyki – Anna Małkowska

Klasy IV i V – Muzyka – podręcznik dla klasy czwartej szkoły podstawowej oraz podręcznik dla klasy piątej szkoły podstawowej – autor: Teresa Wójcik wyd. MAC

Klasy VI i VII - „Klucz do muzyki” podręcznik do szkoły podstawowej dla klas: 6 i 7, autorzy: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak – Drażek, Agnieszka Sołtysik, wyd. WSiP

OGÓLNE ZASADY OBOWIĄZUJĄCE NA LEKCJACH MUZYKI

Edukacja muzyczna w szkole podstawowej ma na celu umożliwienie uczniom zdobycia podstawowych umiejętności muzycznych w zakresie teorii muzyki jak również rozwijanie zainteresowań muzycznych. Jej zadaniem jest wyposażenie uczniów w podstawową wiedzę muzyczną, rozbudzenie pasji oraz wyrobienie gustu muzycznego.

Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy z publikacji:

- Klucz do muzyki – program nauczania muzyki w klasach 4–7 szkoły podstawowej.
Autorzy: Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Kontrola osiągnięć uczniów odbywa się w ramach:

- realizacji ćwiczeń praktycznych (śpiewanie, granie, ruch przy muzyce, taniec, improwizacja, tworzenie muzyki);
- występów artystycznych przed publicznością klasową, szkolną i pozaszkolną;
- wykonywania zadań wymagających wykazania się wiedzą teoretyczną (quizy, gry dydaktyczne, pytania i odpowiedzi);
- przygotowywania prezentacji, gazetek, albumów itp.;
- testu sprawdzającego wiedzę i umiejętności uczniów po zakończeniu każdego roku nauki (test podsumowujący).

KRYTERIA OCENIANIA

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena proponowana przez nauczyciela przede wszystkim motywować młodego człowieka do nauki i działań muzycznych.

Przy ewaluacji uwzględniane są aktywności ucznia (odtworzenie, muzykowanie, tworzenie), przy czym nie ocenia się jego zdolności, a jedynie jego postępy i zaangażowanie oraz wkład pracy.

Na początku każdego roku szkolnego (do 15 września) uczniowie zostaną zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach muzyki. Fakt ten jest odnotowany w dzienniku.

Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1 – 6. Przy cyfrach dopuszcza się używanie znaków „+” i „-”. Inne stosowane w dzienniku symbole wspomagające nauczanie to:

np. - nieprzygotowanie - brak zeszytu, instrumentu, pracy domowej

„+” plus – (aktywność, proste prace domowe. Trzy plusy równoznaczne są z oceną bardzo dobrą (5)).

Ocenie podlegają:

1) umiejętności w zakresie:

- śpiewania;
- grania na instrumentach;
- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- formułowania wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza muzyczna dotycząca:

- zagadnień teoretycznych (znajomość podstawowych terminów muzycznych i umiejętność ich stosowanie w wypowiedziach o muzyce);
- biografii i twórczości kompozytorów;
- aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
- zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) postępy, zaangażowanie w działania muzyczne, w tym:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- umiejętność pracy w grupie (współpraca i wzajemna pomoc);
- prezentacja dokonań;
- kreatywność.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- zdobywa dodatkową wiedzę dzięki wykorzystaniu różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne działania i projekty,
- systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy w formach pozalekcyjnej aktywności muzycznej (zespół wokalny);
- bierze udział w konkursach muzycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym Szkoły i regionu.
- potrafi zagrać melodie zamieszczone w podręczniku oraz inne proste utwory na flecie, dzwonkach, keyboardzie (instrument melodyczny do wyboru);
- umie zaśpiewać a capella i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz z innych źródeł;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem muzyki.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- potrafi zagrać większość melodii zamieszczonych w podręczniku na flecie i dzwonkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek z podręcznika;
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem muzyki.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;

- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie lub dzwonkach;
- śpiewa poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe z akompaniamentem;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem muzyki.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w stopniu podstawowym wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wyjaśnia najważniejsze zagadnienia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonkach;
- śpiewa z akompaniamentem niektóre piosenki zamieszczone w podręczniku;
- z reguły odrabia prace domowe;
- zazwyczaj ze skupieniem słucha muzyki.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- wykonuje proste ćwiczenia muzyczne z pomocą nauczyciela;
- potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory zamieszczone w podręczniku;
- śpiewa z akompaniamentem najprostsze piosenki z podręcznika;
- odrabia proste prace domowe;
- nie przeszkadza innym podczas słuchania muzyki.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie wykonuje prostych ćwiczeń nawet z pomocą nauczyciela;
- nie podejmuje prób zagrania melodii na instrumencie melodycznym;
- odmawia wykonania jakiegokolwiek piosenki;
- jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegokolwiek, nadrobić braki, poprawić oceny.

Uwaga! Ocena niedostateczna nie wynika z braku predyspozycji lub uzdolnień ucznia. Otrzymuje ją uczeń wyrażający niechęć do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz wykazujący brak zaangażowania mimo szeregu prób aktywizacji podejmowanych przez nauczyciela.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASACH 4-7

Klasa IV

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- Zaśpiewać w grupie poprawnie melodycznie i rytmicznie, z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki (w tym obowiązkowo hymn państwowy).
- Wykonać ćwiczenia kształcące aparat głosowy, słuch muzyczny, poczucie rytmu i dykcję.
- Rozpoznawać nazwy literowe i solmizacyjne nut na pięciolinii w obrębie oktawy razkreślnej.
- Wyjaśnić znaczenie podstawowych symboli muzycznych zapisu nutowego i skrótów notacji muzycznej
- Znać i rozróżniać wartości rytmiczne nut i pauz
- Wymienić i rozróżniać instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne
- Wymienić i rozróżniać głosy wokalne
- Wykazać się podstawową wiedzą na temat twórczości i życia Fryderyka Chopina
- Wymienić i rozróżniać polskie tańce narodowe
- Opowiedzieć treść pozamuzyczną słuchanych utworów ilustracyjnych
- Rozpoznawać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej
- Wymienić elementy muzyki
- Układać rytm do wylizanek i przysłów
- Ułożyć kompozycję rytmiczną w formie ABA i ronda

Klasa V

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- Zaśpiewać z pamięci poprawnie melodycznie, rytmicznie i dykcyjnie, z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki młodzieżowe (w tym obowiązkowo hymn Unii Europejskiej)
- Wykonać ćwiczenia kształcące aparat głosowy, słuch muzyczny, poczucie rytmu i dykcję
- Śpiewać piosenki z taktowaniem na 2, 3, 4
- Rozpoznawać nazwy literowe i solmizacyjne nut na pięciolinii w obrębie oktawy razkreślnej i dwukreślnej
- Wyjaśnić znaczenie podstawowych symboli muzycznych zapisu nutowego i skrótów notacji muzycznej
- Wykonać proste ćwiczenia rytmiczne w metrum na 4 i 2
- Wymienić i rozróżniać instrumenty strunowe
- Wykazać się podstawową wiedzą na temat twórczości i życia Stanisława Moniuszki
- Scharakteryzować polskie tańce narodowe
- Zdefiniować budowę formalną ronda i wariacji
- Wskazać powtórzenia, podobieństwa i różnice w słuchanych utworach
- Opowiedzieć treść pozamuzyczną poznanych utworów programowych i ilustracyjnych
- Rozpoznawać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej

Klasa VI

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- Zaśpiewać poprawnie melodycznie i rytmicznie, z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki młodzieżowe
- Zanalizować zapis nutowy wybranych utworów przeznaczonych do śpiewania oraz omówić elementy muzyki
- Znać określenia dynamiki, tempa i artykulacji
- Wymienić i rozróżnić instrumenty dęte drewniane i blaszane
- Układać własne kompozycje rytmiczne lub melodyczne
- Wyjaśnić pojęcie stylizacji w muzyce artystycznej
- Rozpoznawać polskie tańce narodowe w muzyce artystycznej
- Wymienić i zdefiniować poznane formy muzyczne (rondo, wariacje, kanon)
- Wyjaśnić pojęcia muzyczne związane z operą
- Podać nazwiska wybitnych kompozytorów i wymienić kilka ich kompozycji
- Rozróżniać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej
- Wykazać się podstawowymi wiadomościami na temat polskiej muzyki średniowiecza, renesansu i okresu zaborów.

Zakładane osiągnięcia uczniów na koniec klasy VII

Uczeń kończący edukację muzyczną w drugim etapie nauczania powinien:

- 1) znać podstawowe terminy muzyczne i stosować je w praktyce – w czasie śpiewu, gry na instrumentach, rozmowy o muzyce;
- 2) odczytywać i zapisywać podstawowe oznaczenia muzyczne:
 - elementy notacji muzycznej;
 - skróty pisowni muzycznej;
 - podział wartości rytmicznych;
 - metrum 2/4, 3/4, 4/4, 3/8;
 - oznaczenia agogiczne;
 - oznaczenia dynamiczne;
 - oznaczenia artykulacyjne;
- 3) śpiewać:
 - polski hymn państwowy;
 - wybrane pieśni patriotyczne;
 - kanony;
 - piosenki dziecięce, młodzieżowe i popularne;
- 4) grać na wybranych instrumentach:
 - schematy rytmiczne;
 - melodie;
 - proste utwory;
 - hymn Europy;
- 5) odtwarzać proste rytmy z wykorzystaniem ruchu i gestodźwięków;
- 6) wykonywać podstawowe kroki i figury z wybranych tańców ludowych i towarzyskich;
- 7) wymieniać cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych;
- 8) tworzyć improwizacje (wokalne, instrumentalne, ruchowe);
- 9) układać proste rytmy i akompaniamenty;

- 10) wymieniać przykłady instrumentów z trzech podstawowych grup;
- 11) rozpoznawać głosy wokalne;
- 12) określać aparat wykonawczy muzyki wokalne i instrumentalnej;
- 13) opisywać strukturę form muzycznych (AB, ABA, ABA1, wariacje, rondo, kanon);
- 14) rozpoznawać fakturę jednogłosową i wielogłosową;
- 15) podawać nazwy okresów w dziejach muzyki i przyporządkowywać do nich wybranych kompozytorów;
- 16) wyrażać muzykę za pomocą środków pozamuzycznych.

Uczeń powinien także:

- dbać o precyzję w czasie wykonywania utworów wokalnych i instrumentalnych;
- angażować się w pracę zespołową;
- inspirować swoimi działaniami innych uczniów;
- słuchać muzyki w sposób kulturalny;
- zachowywać się kulturalnie i przestrzegać dyscypliny;
- być tolerancyjnym w stosunku do odmiennych ocen, zachowań, poglądów;
- okazywać szacunek dla tradycji i kultury własnego narodu oraz innych narodów.

Ocenianie bieżące w czasie nauczania zdalnego:

- 1) Ocenianie bieżące podczas kształcenia na odległość ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
- 2) Zasady oceniania muszą być dostosowane do przyjętych w szkole rozwiązań kształcenia na odległość.
- 3) Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem podczas kształcenia na odległość o dostosowuje do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
- 4) Monitorowanie postępów uczniów odbywa się poprzez:
 - a) Obserwację pracy ucznia, w tym aktywność;
 - b) Zaangażowanie ucznia w kontaktach z nauczycielem i kolegami w grupie;
 - c) Rozwiązywanie zadań i wykonywanie prac wskazanych przez nauczyciela;
 - d) Terminowe wykonywanie zadań;
 - e) Wykazywanie własnej inicjatywy przez ucznia przy pojawiających się trudnościach;
 - f) Wykorzystywanie przez ucznia wiedzy i umiejętności wcześniej nabytych do wykonywania kolejnych zadań.
- 5) W zależności od formy komunikacji w uczniem, nauczyciele monitorują i sprawdzają wiedzę uczniów oraz ich postępy w nauce według następujących wytycznych :
 - a) ocenianiu podlega aktywność uczniów wykazywana podczas lekcji on-line;
 - b) dodatkowe (związane z tematem przeprowadzonej lekcji), zleczone przez nauczyciela czynności i prace wykonane przez uczniów;
 - c) ocenianiu podlegają prace domowe zadane przez nauczyciela i odesłane w wyznaczonym terminie poprzez pocztę elektroniczną lub inną formę (np. poprzez komunikatory);
 - d) ocenianiu podlegają prace pisemne, które zostały określone ze stosownym wyprzedzeniem. Praca pisemna nie może trwać dłużej niż to wynika z dziennego planu lekcji dla klasy.

- e) odpowiedzi ustne udzielane w czasie rzeczywistym za pomocą komunikatorów elektronicznych;
- f) przygotowanie projektu przez ucznia.

Nauczyciel uzasadnia każdą ustaloną ocenę. Uzasadniając ocenę nauczyciel:

- a) odwołuje się do wymagań edukacyjnych;
- b) przekazuje uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia;
- c) wskazuje uczniowi jak powinien się dalej uczyć.

Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych oraz warunki ich poprawy są zawarte w Statucie Szkoły Podstawowej w Ołdakach.

Uwagi końcowe:

Przypadku ucznia z opinią poradni zastosowane zostanie indywidualne podejście do ucznia oraz wyznaczanie mniejszych partii materiału do nauki.

Sam fakt uczęszczania m.in.: do szkoły muzycznej, działalności w zespole wokalnym poza szkołą, nie będzie dla nauczyciela muzyki podstawą do podwyższenia oceny na semestr i rocznej, na ocenę wyższą od przewidywanej, gdy uczeń nie bierze udziału w „życiu artystycznym” szkoły.